

NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI

10

NAJVAŽNIJI DOGAĐAJI U 2023. GODINI

JANUAR

U skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o akcizama iz maja 2022. godine, specifična akciza na cigarete povećana je sa 44 eura na 47,5 eura na hiljadu komada, dok je proporcionalna smanjena sa 26% na 24,5% od njihove maloprodajne cijene. Istovremeno, akciza na fino rezani duvan povećana je sa 50 eura na 55 eura po kilogramu, a na bezdimne duvanske proizvode sa 100 eura na 145 eura po kilogramu duvanske smjese.

Vlada je u skupštinsku proceduru dostavila Predlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na ugljovodnike, kojima se, između ostalog, predlaže uređivanje prihoda i rashoda od upstream operacija. Ovim Predlogom zakona planirano je bolje uređivanje pitanja transfernih cijena u vezi sa upstream operacijama, kao i vrsta sredstava obezbjeđenja i rokova za dostavljanje sredstava obezbjeđenja za reinvestiranje novčanih sredstava.

Investiciono-razvojni fond zajedno sa međunarodnim partnerima obezbijedio je 150 miliona eura sredstava koje bi tokom ove godine trebalo da plasira privredi pod povoljnim uslovima.

FEBRUAR

Skupština Crne Gore usvojila je izmjene i dopune pet finansijskih i poreskih zakona: Zakona o akcizama, Zakona o porezu na promet nepokretnosti, Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, Zakona o porezu na dobit pravnih lica i Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Vlada je usvojila Agrobudžet u iznosu od 66,09 miliona eura, od čega su izdvajanja iz nacionalnog budžeta 44,72 miliona eura, dok će se preostali iznos obezbijediti iz donacija (11,49 miliona eura) i kreditnih sredstava (9,88 miliona eura).

Vlada je usvojila Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II – 2014 – 2020 - verziju 1.4, kojom je predviđeno da od ukupnog iznosa od 50,92 miliona eura koji je opredjeljen kao bespovratna javna podrška poljoprivrednim proizvođačima, doprinos EU iznosi 38,24 miliona eura, dok nacionalni doprinos iznosi 12,68 miliona eura.

MART

Vlada je, na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, usvojila Program za unapređenje konkurentnosti privrede za ovu godinu vrijedan tri miliona eura, koji bi kroz paket mjera finansijsko-nefinansijske podrške trebalo da doprinese daljem jačanju i razvoju crnogorske privrede.

APRIL

Vlada je usvojila Informaciju u vezi s dodjeljivanjem direktne budžetske podrške Evropske komisije Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize, s pripadajućim Akcionim planom.

Centralna banka je usvojila: Odluku o Centralnom registru transakcionih računa, Odluku o sigurnosnim mjerama za operativne i sigurnosne rizike povezane sa platnim uslugama i Odluku o načinu i rokovima za dostavljanje podataka o prigovorima klijenata kreditnih institucija i korisnika finansijskih usluga.

MAJ

Vlada je utvrdila Predlog Zakona o izmjenama Zakona o budžetu za 2023. godinu, kojim su primici i izdaci budžeta planirani u iznosu od oko 2,9 milijardi eura, što predstavlja uvećanje od oko 46,7 miliona eura.

Skupština je usvojila izmjene Zakona o igrama na sreću kojima je, između ostalog, koncesija za otvaranje kazina povećana sa dva miliona na tri miliona eura.

JUN

Vlada je utvrdila Predlog Zakona o završnom računu budžeta za 2022. godinu.

Ministarstvo finansija je odlučilo da iskoristi ugovorenu mogućnost i predloži Vladi prekid hedžing aranžmana koji je zaključen 2021. godine.

Evropska unija dodijelila je Crnoj Gori dodatnih 5,4 miliona eura za pripremu infrastrukturnih projekata u okviru poziva za dostavljanje projekata Zapadno-balkanskog investicijskog okvira.

Vlada je usvojila Informaciju o preusmjeravanju sredstava u okviru kapitalnog budžeta Uprave za kapitalne projekte za 2023. godinu, u kojoj se navodi da je Vlada odobrila preusmjeravanje neutrošenih sredstava u ukupnom iznosu od 16,50 miliona eura za plaćanje dospjelih obaveza za projekte čija je realizacija u toku.

JUL

Vlada je utvrdila Predlog smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period 2023–2026. godine sa ciljem da stabilizuje javne finansije i obaveze koje dolaze na naplatu 2025. godine.

IRF je zvanično, kao prva državna razvojna institucija sa Zapadnog Balkana, postao član Evropske asocijacije dugoročnih investitora.

Vlada je usvojila Program za podsticanje direktnih investicija u turizmu i ugostiteljstvu za ovu godinu čiji je cilj, između ostalog, kreiranje okvira za povoljniji poslovni ambijent. Programom su predviđene aktivnosti koje treba da doprinesu unapređenju kvaliteta turističke ponude, povećanju konkurentnosti, diverzifikaciji turističkog proizvoda tokom čitave godine, povećanju turističkog prometa, a samim tim i otvaranju novih radnih mjesta.

AVGUST

Vlada je usvojila Program za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za tekuću godinu, sa fokusom na unapređenju energetske efikasnosti u prerađivačkoj industriji, uz upotrebu savremenih tehnologija, za čiju implementaciju je zadužen Fond za inovacije. Za implementaciju Programa za ovu godinu obezbijeden je jedan milion eura iz sredstava Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma. Mikro, mala i srednja preduzeća iz sektora prerađivačke industrije će na ovaj način biti u mogućnosti da ostvare bespovratnu podršku u iznosu od najmanje 80 hiljada eura, a najviše 200 hiljada eura.

Vlada je utvrdila Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama, kojim je definisano da visina akcize na bezdimne duvanske proizvode do 31. decembra 2023. godine, kao i tokom 2024. godine iznosi 145 eura po kilogramu duvanske smjese, dok bi akciza za gazirana pića, umjesto postojeće visine od 25 eura po hektolitr, iznosila 35 eura.

SEPTEMBAR

Vlada je usvojila Informaciju o prihvatanju donacije Srbije za korišćenje licence za centralizovanu platformu za slanje, prijem, upravljanje i čuvanje elektronskih faktura preduzeća i preduzetnika. U Informaciji se navodi da je Ministarstvo finansija Srbije u neposrednoj komunikaciji sa distributerom, ovlašćenim zastupnikom proizvođača, dobilo saglasnost proizvođača za proširenje važenja licence na teritoriji Crne Gore na period od tri godine, te da je Vlada Srbije dala saglasnost da Srbija, kao nosilac prava javne svojine bez naknade ustupi licencu.

Agencija za kreditni rejting *Standard & Poor's* (S&P) potvrdila je stabilne izgledе Crne Gore, uz zadržavanje ocjene 'B/B'.

OKTOBAR

Vlada je utvrdila Predlog amandmana na Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Predlog amandmana na Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o zaduživanju Crne Gore za 2023. godinu. Predloženi amandmani odnose se na: korekciju izdataka u ukupnom iznosu od 63,36 miliona eura kod više potrošačkih jedinica, stvaranje pravne pretpostavke za realizaciju kreditnog aranžmana za potrebe Željezničke infrastrukture Crne Gore, izdavanje državne garancije za potrebe Montecargo AD Podgorica i na Vladino preuzimanje duga u iznosu do sedam miliona eura od Instituta „Dr Simo Milošević“ Igalo prema nadležnoj Agenciji za osiguranje depozita Republike Srbije, koja je u funkciji stečajnog upravnika nad stečajnim dužnikom Jugobanka AD Beograd u stečaju.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu, koji treba da podstakne inovacije i podrži pojačanu konkurenciju i transparentnost u oblasti pružanja platnih usluga, usvojen je u septembru 2022. godine i stupio je na snagu. Ovim izmjenama Zakona, pružanje platnih usluga u Crnoj Gori uređeno je kao u državama članicama Evropske unije, što će omogućiti korišćenje platnih usluga u Crnoj Gori u skladu sa najvišim evropskim standardima i uslovima sigurnosti.

NOVEMBAR

Skupština je usvojila izmjene Zakona o budžetu, kao i izmjene i dopunu Odluke o zaduživanju Crne Gore za tekuću godinu.

Predstavnici Evropske banke za obnovu i razvoj i NLB banke potpisali su ugovor vrijedan dva miliona eura za kreditiranje stanovništva za energetske efikasne investicije u stambene zgrade i smanjenje troškova i emisije ugljen-dioksida.

DECEMBAR

Skupština je usvojila Zakon o budžetu za 2024. godinu, koji je projektovan na 3,48 milijardi eura. Od tog iznosa, na tekući budžet se odnosi 1,40 milijardi eura, a na budžet državnih fondova 1,23 milijarde eura. Preostali iznos, odnosno 851,85 miliona eura raspoređeno je na transakcije finansiranja (550,96 miliona eura), kapitalni budžet (240,01 milion eura) i rezerve (60,88 miliona eura).

Skupština je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci, koji je usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije, odnosno sa datim preporukama Evropske komisije i Međunarodnog monetarnog fonda tokom sprovođenja Misije za procjenu zaštitnih mehanizama CBCG.

Emisija državnih zapisa u vrijednosti od 70 miliona eura realizovana je kroz tri aukcije, tokom kojih su prodati državni zapisi u iznosu od 50 miliona eura. Na prvoj aukciji ročnost emitovanih zapisa bila je 182 dana i prosječna ponderisana stopa 3,5%, dok je na drugoj aukciji ročnost bila 273 dana i prosječna stopa 4%, a na trećoj aukciji prodati su državni zapisi sa rokom dospjeća od 91 dan, po prosječnoj stopi od 3,75%.

Skupština je usvojila Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o akcizama, kojima je predloženo uvođenje akcize na negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje, odnosno aromatizaciju, i na bezalkoholno pivo.